

ФІТОХІМІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАВИ ПОРТУЛАКУ ГОРОДНЬОГО

Йосипчук А.С., Горяча О.В., Ковальова А.М., Кошовий О.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Рослини роду Портулак є перспективним джерелом біологічно активних речовин та здавна використовуються у народній медицині країн Азії, Південної Америки та Африки. У флорі України серед рослин цього роду найбільш поширеним є портулак городній (*Portulaca oleracea* L.). Дослідженням цієї сировини займалися як українські (Кініченко А.О., Тржецинський С. Д.), так і закордонні вчені. Проте ці данні є недостатніми, тому актуальним є продовження дослідження у цьому напрямку для створення нових лікарських засобів.

Мета дослідження. Метою роботи було фітохімічне дослідження сировини портулаку городнього (*Portulaca oleracea* L.).

Методи дослідження. Для досліджень використовували фізичні та фізико-хімічні методи – ПХ (паперова хроматографія), ТШХ (тонкошарова хроматографія), титриметричне, гравіметричне та спектрофотометричне визначення кількісного вмісту БАР; статистичну обробку одержаних результатів досліджень поводити за допомогою комп'ютерної програми Excel-7.0 (Microsoft Corp., США) [1, 2, 3].

Основні результати. Фітохімічними методами аналізу [1, 2, 3] встановлено наявність у рослинній сировині портулаку городнього амінокислот, водорозчинних полісахаридів, пектинових речовин, геміцелюлоз, сполук фенольної природи, карбонових кислот, летких сполук, хлорофілів, каротиноїдів та β -ситостерину. Найвищий вміст ВРПС (2,15 %) та ГЦ (11,32 %) визначено у траві портулаку городнього. Найвищий вміст органічних та гідроксикоричних кислот характерний для трави портулаку городнього (3,92 та 1,26 % відповідно). Встановлено значний вміст ліпофільних пігментів у листках та траві портулаку городнього. Серед макроелементів у траві, коренях та насінні досліджуваної рослини ідентичними макроелементами є Калій та Кальцій; а серед мікроелементів – Ферум, Манган, Купрум, Цинк, Бром, Стронцій, Рубідій.

Висновки. Проведено фітохімічне вивчення трави портулаку городнього (*Portulaca oleracea* L.), яка є перспективним джерелом субстанцій на основі полісахаридів та гідроксикоричних кислот.

Список літератури

1. Кошовий О. М. Фенольний склад деяких представників підроду *Sclarea* роду *Salvia*. / О. М. Кошовий // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2012. – № 3. – С. 11–14.
2. Дослідження ізопреноїдного складу та антимікробної активності густого екстракту листя шавлії лікарської / О. М. Кошовий, Є. О. Передерій, Т. П. Осолодченко, А. М. Ковальова, А. М. Комісаренко // Клінічна фармація. – 2011. – Т. 15, № 1. – С. 26-29.
3. Starchenko, G., Hrytsyk, A., Raal, A., Koshovyi, O. (2020). Phytochemical profile and pharmacological activities of water and hydroethanolic dry extracts of *Calluna vulgaris* (L.) Hull. herb. Plants, 9, 751; doi:10.3390/plants9060751.